

[Stauning.]

af den forskellige Bedømmelse, som Revision og Bankraad er kommet til — Ministeren nævnte, at Revisorerne ansaa Bankraadets Opgørelse for bankmæssig forsvarlig, jeg erkender, at det var en særdeles beroligende Sætning, og jeg kan tilføje — det burde Ministeren have tilføjet —, at Revisorerne sikkert ogsaa har underskrevet det Regnskab, som de anser for at være bankmæssig forsvarligt. Men naar Ministeren endelig vilde brillere med denne Bombe, kunde og burde han have oplyst, paa hvilke Punkter Divergensen forefindes, det er nemlig ikke paa det store afgørende Punkt, paa Bankens Laaneengagementer, der er kun en Divergens paa i alt 900 000 Kr. mellem Bankraadet og Revisionen, hvilket er fuldkommen betydningsløst i Forhold til de Kæmpetal, her er Tale om, det er paa helt andre Punkter, Divergensen er; det er ikke et Spørgsmaal om Sikkerhed eller mindre Sikkerhed, men et Spørgsmaal om, efter hvilke Principper man skal opføre Partialobligationer, Panteobligationer og Aktier; det er de væsentlige Poster i Revisorerens Paatale. Partialobligationerne, hvorunder findes Det Forenede Dampskibsselskabs Reservefondsbeviser, mener man burde have 2½ Mill. Kr.'s Hensættelse, Panteobligationerne 2,6 Mill. Kr. og Aktierne 1,6 Mill. Kr.; det er i hvert Fald den langt overvejende Del af det samlede Divergensbeløb. For Det Forenede Dampskibsselskabs Reservefondsbeviser gælder, saa vidt jeg har bragt i Erfaring, at de sælges, er solgt til 89 og derover, hvorfor det lyder mærkeligt, at man i Regnskabet skulde opføre dem til Kurs 80, saaledes som Revisorerne forlanger. Andre Partialobligationer, der giver 5½ pCt. i Udbytte, kan det formentlig heller ikke være rimeligt at sætte til Underkurs. For Panteobligationer gælder det samme, nemlig at Genemsnietsrenten var 5,64 pCt.; her har, saa vidt jeg forstaaer, Landmandsbanken fulgt den gamle Regel, som den Dag i Dag følges af alle andre Banker med Hensyn til Opgørelsesmetoden, men det gælder formodentlig for Revisorerne, som det til en vis Grad ogsaa kan siges at gælde for Bankraadet, at de paavirkes af Situationen, af den besynderlige Likvidationsopgørelse, som Tomandsudvalget har taget Ansvaret for at fremlægge.

Hvad angaar Bankraadet, er dette, som man ser af det, der foreligger som Bilag til Lovforslaget, ikke i Tvivl om Karakteren af den Opgørelse, som To-

mandsudvalget hæfter for. Det oplyses, at Udvalget i visse Tilfælde selv har karakteriseret denne Opgørelse som en Likvidationsopgørelse. Men naar en Opgørelse, saaledes som Bankraadet siger det, er indrettet med en Nyordning, med en Afvikling af den gamle Bank og Oprettelse af en ny Bank for Øje, saa maa det naturligvis være Genstand for et Skøn, hvad den nye Aktiekapital eventuelt vil købe Aktiverne for, og for dem, der altsaa mener, at man skal gøre det saa lempeligt og billigt som muligt for den nye Aktiekapital at købe den nuværende Landmandsbanks Aktiver, er det saa lige til, saa skærer man ned, sætter Prisen saa lavt som muligt, saa bliver det billigere for Køberen. Men for den, der har den Interesse at fortsætte Bankens Virksomhed, at faa det mest mulige ud af dens fremtidige Virksomhed, maa det være om at gøre at holde saa høj Pris for Aktiverne som muligt for at pine det ud af Skyldnerne, som man er i Stand til. Men altsaa, i disse to vidt forskellige Synspunkter ligger naturligvis den Forskel i Opgørelserne, der er for Bankraadets og Tomandsudvalgets Vedkommende.

Bemærkelsesværdigt er det for øvrigt, at man i Opgørelsen, ogsaa fra Udvalget, regner med 2,3 Mill. Kr. Kursregulering paa Panteobligationerne, der, som jeg sagde før, i 1927 gav 5,64 pCt. i Udbytte, og som der altsaa ikke er nogen som helst Nødvendighed heller for den nye Bank at skulle sælge og ingen Grund til at vente saadanne Tab paa, som man forlanger hensat. At Udvalget i sin Opgørelse nedskriver Værdien af Aktier til Nul, medens de samme Aktier i andre Banker staar opført til en betydelig Værdi, kan der ikke være Spor af Mening i. Og at man beregner 2 Mill. Kr. afskrevet paa Ejendomme, der kun er opført til Ejendomsskyldværdien og for nogle Vedkommende endda lavere, kan naturligvis heller ikke være stemmende med Ret og Rimelighed. For Laaneengagementernes Vedkommende er det hele jo et temmelig værdiløst Skøn, fordi en virkelig Vurdering vilde kræve en Indsigt og en Tid, som slet ikke har været til Raadighed for Tomandsudvalget eller dets Hjælpere. En virkelig Bedømmelse af Millionforetagender maa naturligvis kræve, at man følger disse gennem lang Tid og ser, hvorledes de virker, hvad de kan give o. s. v., før man kan bestemme, hvor meget de kan indbringe ved en Likvidation. Men i Betragtningerne angaaende Fremtidsproblemet har Tomandsudvalget aabenbart arbejdet ganske selv-